

jaa kan det ganske vidt for jaa vidt ikke regnes ham til Last, at Sagen er kommen frem, men jaa vil hele denne Episode forhaabentlig bevirke, at det ærede Medlem for Fremtiden bliver mere forsigtig med, hvordan han benytter disse anonyme Meddelelser. Som sagt, jeg henholder mig til, hvad jeg oplyste i Gaar. Dokumentet kan kun komme fra Kommissionen og ikke fra noget andet Sted; altsaa er der nu jaa vel fra min som fra det ærede Medlems Side fremkommet den Sigteelse, at et af Kommissionens Medlemmer — og de ere jo, jaa vidt jeg tror, kun 16 i Tallet — maa have krænkert sin Diskretionspligt og puttet Meddelelsen i det ærede Medlems Postkasse paa denne venetianste Maaner. Samtidig med, at jeg konstaterer dette, skal jeg bejvare en ny Bemærkning, som det ærede Medlem fremsatte i Gaar. Det drejer sig i denne Sag ikke, som det ærede Medlem vilde gøre gældende, om det Spørgsmaal, hvorvidt det rettelig bør gaa saadan til i Verden, at Toldkommissionen skal bestæftige sig med og hjælpe til at skjule Ting, der ere af en saadan Beskaffenhed, at de ikke kunne taale Dagens Lys. Nej, men Kommissionen er sat til at undersøge Forholdene vedvørende Industri og Haandværk her i Landet; og nu er det jo klart, at det vilde lette Kommissionens Arbejde i højeste Grad, naar vedkommende industridrivende med Tillid kan komme den i Nøde og frivillig og aabent giver alle vedrørende Oplysninger; men det er ogsaa givet, at dersom de industridrivende komme til at staa vrangvillige over for Kommissionen og betragte den som deres Fjende, jaa vilde de kun meddele det, som kan være dem til Gavn, men alle deres Hemmeligheder og Mistligheder — om de virkelig maatte have saadanne — vilde de ikke røbe, men lade Kommissionen om at finde ud af, og det er noget, som i høj Grad vil vanskeliggøre Kommissionens Arbejde. Jeg tror ikke, at Kommissionen gerne vil miste dette Tillidsforhold, men jeg er ganske sikker paa, stant jeg her kun hævder denne Mening paa egne Begreber, at det, som er sket her, vil have gjort et meget stort Staar i den Tillid, hvormed man fra Industriens Side har mødt Toldkommissionen; jeg kunde meget vel tænke mig, at herefter ikke mange industridrivende ville indlade sig paa at vise Uabenhed over for Kommissionen, efter at de nu have set, hvorledes deres Oplysninger gennem anonyme Breve havne i Brevkassen hos det ærede Medlem, i hvem de med eller uden Ret se deres fødte Fjende.

Saa er der Spørgsmaalet om Gardintolden — det har jo været Hoved-

sagen mellem os. Det ærede Medlem fremdrog min Oplysning om, at den danske Gardinindustri nu lavede billige Gardiner til 7 Rre pr. Alen, medens Tolden var 8½ Rre pr. Alen — jaa de altsaa kostede mindre end Tolden, — og jaa spurgte det ærede Medlem, om jeg dermed vilde karakterisere hele Industrien. Jaa ingen Maade. Har jeg ikke pointeret dette tilstrækkeligt, jaa gør det mig meget ondt. Thi min Mening var, at dette Forhold mellem Pris og Told kun gælder de billige og simple Varer. Det er netop noget, jeg særlig vilde hævde og ofte har betonet, og jeg har jaa meget større Grund til at gøre det, fordi det samme, som gælder for Gardinindustrien, vil vise sig at gælde ogsaa paa andre Omraader. Det er just de simple Varer til den store Mængde, til Smaamandens Forbrug, med Hensyn til hvilke Konkurrencen bringer Prisen ned til et saadant Minimum, at Tolden ikke udnyttes — ja, at Prisen, som i dette Tilfælde, bliver mindre end selve Toldens Beløb. Derimod er der ikke Tvivl om, at for de fine Varers Vedkommende udnyttes Tolden delvis eller helt, jaa Forholdet altsaa bliver det, at Luksusforbrugerne komme til at betale helt ud, medens den fattige bliver fri for den. Det er en Anstuelse, jeg ikke alene fuldt ud vedfender mig, men som jeg ogsaa med Forkærlighed har fremjat ved mange Lejligheder, og som jeg tror, at man ikke har nogen Grund til at skjule eller beklage sig over. Alle ville sikkert finde det glædeligt, hvis Tolden virker saaledes, at den skaber et Erhverv for Arbejderstanden her i Landet paa en saadan Maade, at Luksusforbrugeren maa betale Gildet, medens Smaamanden faar Varerne endnu billigere end før. Det, tror jeg, maa siges at være en meget fornuftig og heldig Bestatningsmaade. Det ærede Medlem udbredte sig dernæst om selve Gardintoldens Højde, men det Spørgsmaal har der ikke været Tale om imellem os, og jeg skal ganske afholde mig fra at have nogen Mening om, hvorvidt den nu bør være 100, 50 eller 40 Rre o. s. v. Talen mellem os har derimod været om Forholdet mellem Gardintolden og Statskassen. Her rettede det ærede Medlem igen en Antæ imod mig. Jeg har jo kritiseret hans Beregning af Statens Indtægtstab gennem den nuværende Gardinfabrikation, hvilken gaar ud paa, at der fremstilles 300,000 Pd. Gardiner, og at dette maa være ensbetydende med et Tab for Statskassen af 300,000 Kroner. Nu siger det ærede Medlem, at dette Tal 300,000 Kr. er et Bruttobeløb, hvorfra han selv udtrykkelig har draget den Indtægt, Staten har faaet gennem den Raastoftold,